

Nemci zasedli važno mesto prodiranju proti Leningradu

Hitler vrže armado milijon mož na bojišča ob reki Dnjeper, da zlomi odpor sovjetske oborožene sile. Rusi potolkli tri nemške reaktivne bombe padale na Berlin in Stettin. Angleži potopili šest italijanskih in nemških parnikov na Sredozemskem morju

19. avg.—Ruski vojskovojevi in ljutih na obeh koncih zapadne Nemci, so se umaknili strategičnega meje glasi danes objavljen komuniste. To je odda milij od Leningrada, prestolnice ruskih carjev. Informacijski urad pravi, da so sovjetski letalci ponovno napadli z bombami Berlin in Stettin, nemško pristaniščno mesto ob Baltičkem morju. Ruska bojna mornarica je tudi aktivna na tem morju. Dva nemška vojaška transporta sta bila potopljena.

Berlin, 18. avg.—Cestilne operacije so v teku na ozemlju ob reki Dnjeper, pravi danes objavljeno uradno poročilo. V trikotju med Krivoj Rogom in Nikolajevom, luko ob Črnem morju, se Rusi še upirajo nemški oboroženi sili, toda očitno je že, da ne bodo mogli ustaviti prodiranja te sile proti Odesi.

Na drugi strani reke Dnjeper leži donska kotlina, bogata premogovna pokrajina, ki zalaga sovjetske industrije s premogom. Cilj Nemcev je okupacija te kotline.

V okolici Odesa je izoliranih več tisoč ruskih vojakov. Nemški letalci bombardirajo transporte, da preprečijo Rusom umik preko morja. Tarča nemških bomb so bile tri ruske bojne ladje v bližini Odesa. Obrežje na obeh straneh Odesa je bilo bombardirano iz zraka.

London, 18. avg.—Angleški letalci so včeraj spet preleteli Rokavski preliv in metali bombe na nacijska pristanišča v Franciji, Holandiji in Belgiji. V spopadu v zraku so sestrelili enajst nemških bombnikov.

Angleška letala so sinoči bombardirala nemška industrijska središča v Porenju. Bombe so padale na Koljn, Duesseldorf in Duisberg. Drugi roji letal so metali bombe na Rotterdam in Ostend. Sedem angleških letal se ni vrnilo v svoja oporišča po napadih na ta mesta.

Kairo, Egipt, 18. avg.—Šest osiščnih parnikov je bilo potopljenih na Sredozemskem morju v zadnjih dneh, poroča vrhovno poveljstvo, trije rušilci, dva italijanska in eden nemški, pa so bili poškodovani. Parniki so pluli proti Tripolisu, Libiji, ko so jih Angleži napadli z bombami.

Nadaljnja dva parnika, naložena z oljem, sta bila poškodovana nedaleč od Bengazija, Libija. Angleški letalci so metali bombe tudi na italijanska pristanišča ob Siciliji in vojaška letališča.

Trije Čingvejevi stražniki ubiti
Sanghaj, 18. avg.—Iz zanesljivega vira je prišla vest, da so bili trije telesni stražniki premierja Čingveja, načelnika po Japoncih dominirane vlade v Nankingu, ubiti, eden pa ranjen v navalu na Čingvejevo stanovanje. Japonski krogi v Sanghaju trdijo, da niso bili informirani o incidentu.

Nogavičarska tovarna zaprla vrata

Vlada omeji porabo svile

Philadelphia, Pa., 18. avg.—Gotham Silk Hosiery Co. je zaprla svojo tukajšnje tovarno in okrog 600 delavcev je izgubilo delo. William K. Leader, član izvršnega odbora Ameriške federacije nogavičarskih delavcev, je dejal, da ga je podpredsednik kompanije informiral, da bosta dve drugi tovarni, v katerih je uposlenih čez dva tisoč delavcev, omejili obrat zaradi pomanjkanja svile. Zaloga svile bodo izčrpane v nekaj dneh.

Leader je napovedal, da bodo nadaljnje nogavičarske tovarne v Philadelphiji in drugih mestih ustavile obrat kot rezultat Rooseveltove odredbe, s katero je "zamrznil" japonsko imovino v Združenih državah in ustavil dovoz japonske svile. Sedanje zaloge svile bodo porabljene pri izdelovanju bojne opreme.

Urad za produkcijo bojne opreme je naznanil, da bo poraba svile pri izdelovanju ženskih nogavic omejena. V industriji svilnih nogavic je uposlenih 175,000 delavcev.

Na 1. julija je zaloga svile v Ameriki znašala 88,000 bal. Ta bi zadostovala le osemnajst tednov sedanje porabe. Normalna poraba je pet tisoč bal na teden.

Porast prometa med Ameriko in latinskimi republikami

Washington, D. C., 18. avg.—Nadaljnjih devet ameriških tovornih parnikov bo plulo med ameriški pristanišči in lukami južnoameriških držav ter Kubo. Vozili bodo premožila v Brazilijo, Argentino in druge države, nazaj pa se bodo vračali z materialom, ki ga Amerika potrebuje pri izdelovanju bojne opreme. Naznanilo, da bodo nadaljnji parniki prevažali blago, je objavila federalna pomorska komisija.

OPOZICIJA PROTI PETAINOVI VLA- DI NARAŠČA

Veliko število županov odstavljenih

NACIJSKE AVTORITETE GROZE

Vichy, Francija, 18. avg.—Kampanja proti uradnikom, ki so bili obdolženi izdajstva Petainove "narodne revolucije", se je pričela v zasedeni in nezasedeni Franciji. Francoske in nemške oblasti skušajo zatreti opozicijo, ki je nastala kot posledica dogovora med premierjem Petainom in Hitlerjem glede poglobitve kooperacije med Francijo in Nemčijo in naznanila, da bo Francija podpirala Nemčijo v borbi proti boljševiški Rusiji.

Joseph Barthelemy, novi justični minister, je udaril po uradnikih, ki sabotirajo politiko Petainove vlade. On je priznal, da je situacija kritična in da se neopoj razširja. Veliko število "komunistov" je bilo aretiranih na obtožbo sabotaže. V Parizu sta bili aretirani ženi Gastona Midola in Pierra Benoista, bivših komunističnih poslancev, ker sta protestirali proti internaciji svojih mož. Andre Thellier, komunistični vodja, je bil aretirani, ko je policija v navalu na njegovo stanovanje našla tiskovine s komunistično propagando. Možnost je, da ga bo sodišče obsodilo v smrt.

General Heinrich von Stuepelnagel, poveljnik nemške okupacijske armade, je zapretel, da bo do vst prebivalcev v zasedeni Franciji, ne samo krivci, kaznovani za nemire in sabotažo. Pariška policija je opozorila prebivalce, da sabotaža na železnih ogražah dovoza živeža, zaeno pa je razpisala nagrado milijon frankov za informacije, katere bi omogočile aretacije sabotažnikov. Policijski načelnik je dejal, da je sabotaža zavzela obseg, ki zahteva kooperacijo ljudstva, da se ustavi.

Kolonialni minister Rene Platon je apeliral na francoske poseščine in kolonije na Pacifiku in ob ameriški hemisferi, naj ostanejo lojalne Petainovi vladi. Apel je sledil naznanilu, da je bilo več županov in odbornikov v mestih v zasedeni in nezasedeni Franciji odstavljenih na obtožbo, da niso hoteli kooperirati s Petainovo vlado.

Domače vesti

Obiski
Chicago.—Gl. urad in uredništvo Prosvete so 15. t. m. obiskali: Mary Selak in Joe ter Edith Černe iz Girarda, O.

Vesti iz Minnesote

Ely, Minn.—V okrajni bolnišnici v Buhlu je zadnje dni umrl James Janković, star okrog 80 let, ki je zadnjih 24 let bival na Elyju, prej je pa bil na Mesaba Rangu v Minnesoti. Doma je bil iz Iške Loke pri Igu in zapuščal nekaj sorodnikov. Ni bil član nobene slovenske podporne organizacije. — V Rochestru je pred dnevi umrla Frances Smole, stara 65 let in rojena v Berovnici pri Ljubljani. Njeno dokliško ime je bilo Košir in v Ameriki je bila 40 let. V East Highlandu, Mont., zapuščala moža, tri sinove in tri hčere.

Iz Pennsylvanije

Broughton, Pa.—Dne 14. avgusta je tukaj naglo umrl Mike Cerv, star 65 let in doma iz Tolmina na Primorskem. V Ameriki je bil 37 let in tu zapuščal dva sinova in dve hčeri. Bil je ustanovni član društva 52 SNPJ in ostal je član do smrti.

Clevelandške vesti

Cleveland.—Dne 16. t. m. je naglo umrl Matt Belčić, star 63 let in rojen v Gradcu. Bela Krajina. V Ameriki se je nahajal 48 let in tu zapuščal ženo in dva brata.—Pokojni Frank Turšič, o čigar smrti smo poročali včeraj, je bil doma iz Bizelaka pri Begunjah in tu zapuščal ženo, hčer, mater in štiri sestre.

Mooney se zavzel za Browderja

New York, 18. avg.—Učlanitev odbora za osvoboditev Earla Browderja, komunističnega voditelja, je bila naznanjena. Načelnik tega odbora je Tom Mooney. Browder, ki je resigniral kot tajnik komunistične stranke v februarju, se nahaja v federalni ječnici v Atlanti, Ga. On je bil spoznan za krivega, da je s ponarejenim potnim listom in pod drugim imenom potoval po Evropi in obsojen na štiri leta zapora.

kov v mestih v zasedeni in nezasedeni Franciji odstavljenih na obtožbo, da niso hoteli kooperirati s Petainovo vlado.

Japonska nastopila proti tujcem

Noben ne sme zapustiti dežele brez dovoljenja

Tokio, 18. avg.—Zunanji minister je informiral vsa poslaništva in konzulate, da tuji ki bivajo na Japonskem, ne smejo zapustiti dežele brez dovoljenja vladnih avtoritet in policije.

Dopisnik tokijskega lista Asahiya v San Franciscu, Cal., poroča, da je bil japonski konzul Josiyo Muto pozvan v Washington po poslaniku Nomuri, kjer bosta razpravljala o evakuaciji japonskih podaničkov iz Amerike. Japonska bo morda poslala parnik v ameriško luko, da odpelje Japonce domov.

List Nichi Nichi omenja bodoče razgovore med reprezentanti Rusije, Amerike in Velike Britanije v Moskvi o obkrožitvi Japonske in postritve blokade.

Čungking, Kitajska, 18. avg.—Uradna kitajska časnarska agencija priporoča sklenitev politične, ekonomske in militariščne zveze med Kitajsko, Veliko Britanijo, Ameriko in Rusijo za zlo Japonske in zaščito miru na Daljnem vzhodu.

New York, 18. avg.—Radijsko poročilo iz Londona citira vest japonske časnarske agencije Domej, da pogajanja med Japonsko in holandsko Vzhodno Indijo napredujejo in da bodo normalni trgovinski odnosi obnovljeni prihodnji teden.

Švica kupuje ameriške dolarje

Financiranje nacijske propagande v Južni Ameriki

Ženeva, Švica, 18. avg.—Finančni krogi so razkrili, da banke kupujejo ameriške dolarje na pritisk iz Berlina. Vsota \$10,000,000 je bila kupljena v enem tednu.

Doznava se, da gredo ameriški dolarji v Južno Ameriko za financiranje nacijske propagande preko banke Alemao Transatlantic. Direktor neke banke je povedal svojemu prijatelju, da se to ne dogaja. On je priznal, da se denar deloma rabi za financiranje nacijskih prevratnih aktivnosti v Južni Ameriki, večje vsote pa gredo v privatne sklade voditeljev nacijske stranke. To dokazuje način izvršenih transakcij.

Mnenje bančnega direktorja potrjuje poročila, ki prihajajo iz Nemčije, o trenju med voditelji nacijske stranke. Več voditeljev je dobilo brco v zadnjih tednih. Drugi, ki slutijo, da jim preti alična usoda, si hočejo zagotoviti svojo bodočnost, če bodo morali pobegniti iz Nemčije pred gestapovci. Ti hočejo imeti rezervo v dolarjih v južnoameriških republikah.

Prelom med Fran- cijo in Jugoslavijo

Konzulati morajo zapreti vrata

Vichy, Francija, 18. avg.—Francija je sinoči pretrgala diplomatske odnose z Jugoslavijo, zadnji članico Male in Balkanske antante, s katero je bila nekdanj povezana.

Poslanik Božidar Purić je bil obveščen, da morajo poslaništvo in vsi jugoslovanski konzulati v Franciji zapreti vrata. Francija je že prej pretrgala diplomatske odnose z državami, ki so jih zasedle nemške armade.

ANGLIJA SKLENI- LA TRGOVINSKI PAKT S SOVJETI

Državni tajnik Hull konferira z Rooseveltom

CHURCHILL SE VR-
NIL V LONDON

Moskva, 18. avg.—Podpis trgovinskega in ekonomskega dogovora med sovjetsko Rusijo in Veliko Britanijo, ki določa izmenjavo blaga na široki podlagi, je bil tu uradno naznanjen. Podpis dogovora je sledil podaljšanju rusko-ameriške trgovinske pogodbe za nadaljnje leto.

"Dogovor se tiče izmenjave blaga med Rusijo in Veliko Britanijo," pravi uradno poročilo. "Slednja je dala sovjetom kredit v vsoti \$40,000,000 za plačevanje naročenega blaga za dobo petih let. Ko bo ta izčrpan, se prično pogajanja o novih kreditih."

V imenu sovjetske vlade je dogovor podpisal A. I. Mikojan, komisar za zunanjo trgovino, v imenu Velike Britanije pa poslanik Stafford Cripps. Ceremonij, ki so se vršile v Kremlinu, se je udeležil tudi Laurence Cadbury, načelnik angleške trgovinske misije. Naznanjeno je bilo, da bodo člani te misije še nadalje ostali v Moskvi. Ti so prišli v sovjetsko prestolnico 27. junija, pet dni po izbruhu konflikta med Nemčijo in Rusijo.

Washington, D. C., 18. avg.—Predsednik Roosevelt in njegovi pomočniki so se včeraj vrnili v Washington z zgodovinske konference z angleškim premierjem Churchillom, ki se je vršila nekje na severnem Atlantiku. Državni tajnik Cordell Hull je pozdravil predsednika, ko je stopil iz vlaka, nakar sta se odpeljala v Belo hišo, kjer sta razpravljala o razpletu vojne v Evropi in Aziji.

Hull je po konferenci izjavil, da novi koraki v vodstvu zunanje politike ne bodo podvezti, obenem pa je namignil, da razvoj zavisi v veliki meri od akcije francoske in japonske vlade. Roosevelt-Churchillova deklaracija, da se bo borba nadaljevala, dokler ne bodo Nemčija, Italija in Japonska poražene, je bila podprta z zagotovilom, da bo Amerika pomagala Veliki Britaniji in Rusiji, da se to zgodi.

Tu prevladuje mnenje, da je deklaracija prestrašila japonske militariste. Pokazala se je že znamenja, da slednji ne bodo storili nobene agresivne akcije na Pacifiku, katera bi lahko izzvala oboroženo ameriško intervencijo.

Konferenca med Rooseveltom in Churchillom je bila demonstracija osišču Rim-Berlin-Tokio, da Amerika ni povezana z Veliko Britanijo samo ekonomsko, temveč tudi vojaško in da bo šla tudi v vojno, če bo treba.

London, 18. avg.—Premier Winston Churchill in člani njegove grupe, ki so se udeležili konference s predsednikom Rooseveltom na Atlantiku, so se srečno vrnili v Anglijo, se glasi danes objavljeno poročilo.

Serif in deputiji napadli stavkarje

Sandusky, O., 18. avg.—Serif Ralph Reidmaier in 50 oboroženih deputijev je napadlo pike, člane unije CIO, pred tovarno United States Gypsum Co. Dva stavkarja sta bila ranjena v napadu, 32 pa aretiranih. Vsi so bili odvedeni v okrajno ječnico. Serif je dejal, da bodo stavkarji obtoženi kršenja injunkcije, ki jo je izdalo sodišče v prilog kompaniji in s katero je prepovedalo piketiranje.

Velika razlika.

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year, Chicago and Europe \$7.50 per year...

Member of the Federated Press

Prva oblika miru

Sešla sta se predsednik Roosevelt in angleški premier Churchill na bojni ladji na morju nedaleč od ameriškega obrežja in postavila prve točke bodočega miru.

Ta sestanek je bil velike zgodovinske važnosti. Ne morda zaradi tega, ker je Roosevelt sodeloval pri sestavljanju mirovnega programa...

Danes pa je drugače. Če kdo še naivno trdi, da med današnjo in prejšnjo vojno ni nobene razlike...

Marsikdo bo obžaloval, ker nista Roosevelt in Churchill postavila nobenih podrobnosti v njihovih osem točk...

Izjava Amerike in Anglije, da ne sme biti nobenih teritorialnih aneksij, izključuje vsak imperialistični značaj vojne s strani braniteljev.

Mirovni principi dalje jamčijo vsem narodom, malim kakor velikim, enako priložnost do svetovnih trgov s surovinami...

Razume se, da bo uresničenje gornjih točk nemogoče, dokler ne bo premagana nacistična strahovlada in dokler ne bodo današnji agresorji popolnoma razoroženi.

Glasovi iz naselbin

Domovina kliče na pomoč

Sheboygan, Wis.—Kdo ti je ljubši na svetu kot tvoja rodna mati, tvoj krušni oče, tvoj krvni brat in sestra?

Cas hitro mineva in leta z naglico teko. Sedaj, ko si se do dobra ustanovil v novi domovini, morda za vedno...

Še o kritiki in kralju Alkoholu. Hermine, Pa.—Sestri Anni Gorenc iz Imperiala rad priznam, da ni bilo prav, ko sem pozabil zahvaliti se posestnikom piznika westmorelandske federacije SNPJ...

Strana in sestra, razprosti roke, odpri srce in položi mali dar tužni domovini na oltar! — Le krutež naj ostane nemehčan.

Seveda slovenske sekcije JPO v Sheboyganu je imel že tri seje. Pribodna javna seja se vrši

28. avgusta v dvorani sv. Cirila in Metode. Vsak, kdor se zanima za stvar, naj se udeleži seje. Odešek je na redni julijski seji sklenil, da prične z energično kampanjo po naselbinah za prostovoljne prispevke.

Vsak rojak in vsaka rojakinja naj se zaveda svoje moralne dolžnosti napram zatiranim sirotam v domovini. Vsak, kdor dobi knjižico v roke, se pravi, naj bo toliko zaveden, da ne bo knjižice vračal neprodane...

Upravni odbor odeška je sledeči: Mary Prislend, predsednica, Martin Jelenc, podpredsednik, Johanna Mohar, tajnica...

Vse pošiljke naj se naslovijo na blagajnika, 1135 Dillingham Ave. Publikacijski odbor.

Vidi, da ljudje niso obrnjeni proti njemu, to pomeni, da ga ignorirajo. Je že res, da prirejamo piknike predvsem zato, da napravimo nekaj centov za blagajno.

Godba unije CIO spremlja delavce na poti v tovarno Honeywell Heat Regulator Co., Minneapolis, Minn. Družba je morala na ukaz federalnega delavskega odbora ponovno upoštevati delavce, katere je prej vrgla na testo zaradi unijskih aktivnosti.

držali ljudstvo v nazadnjaštvu, dovolili pa so, da je tekla vodka ljudem po grlu. Ja, prijatelji moji, kraj Alkohol je največji sovražnik človeštva: Znanje je največji prijatelj miru in civilizacije.

Bilo bi veliko bolje za vse, ako bi se odpovedali alkoholu, ali pa ga vsaj je zmerno uživali, več pa skrbeli za svojo izobrazbo ter dobro vzgojo svoje družine.

Končno naj še omenim glede zbiranja prispevkov žrtvam Hitlerjevega nasilja v naši stari domovini. Podpisani je že zdavnaj to predlagal, ampak je bil poražen s pripombami, da naši ljudje ne bodo dobili nič...

In alkohol ima tudi druge slabe posledice. Bivši predsednik Hoover je nekoč povedal po radiu, da imamo v Združenih državah 10 milijonov pohabljenih in da moramo te reveže vzdrževati tisti, ki smo se rodili z zdravimi udi...

In zakaj ne bi v Prosveti, ki pomeni izobrazbo, ne razpravljali o alkoholizmu in svarili čitatele pred njegovimi zlimi posledicami?

Ko je živel tukaj, je bil duša naselbine. Stori je mnogo na društvenem in kulturnem polju. Zdelo se je, da se je gnila, da je prebil marsikatero uro po trudopolnem delu pri knjigah, črpal iz njih znanje in se učil angleščine.

Za časa svojega bivanja v Chicagu, kjer je bil hišnik v uradu SNPJ, si je gotovo pridobil veliko prijateljev—vsaj mislim je tako. Gotovo bi bil užaljen, ko bi vedel, da mu do sedaj ni še nihče posvetil par vrstic v Prosveti.

Prav ima br. M. iz St. Louis, da je čas, da se predrami zaspasnost v Springfieldu. In te zaspasnosti ni kriva vročina, na katero se radi izgovarjamo, marveč brezbržnost in podobno.

Govoriti resnico, bi le povzročil v listu dopise prepirljive vsebine. Teh imamo pa že itak preveč in so le v škodo enotni. Na primer radi federacijskega piknika 4. julija bi se lahko povedalo br. Goršku, ki je sprožil zanj idejo na društveni seji, da so sugestije zelo poceni.

Reševanje starega kraja

Zadnjič sem omenil, da bom v tem členu povedal svoje misli o našem "reševanju" slavije, ki je zopet na obzoru. Po zadnjih tovnih vojni smo se čestokrat svačo zakli, da starega kraja ne bomo nikdar več rešili, če se ne more sam rešiti in ustvariti države kot si jo je po ustanovitvi Jugoslovni tuudi mi ne moremo pomagati.

Amprak smo delali račun brez krčmar; nes je tako rekoč vsa Amerika zopet do ne le v reševanju in "reševanju" Evrope, ampak svega sveta. In ker zopet rešujemo po in ves svet, nekateri iz idealističnih, povsem iz "praktičnih" profinitnih in dolnih interesov, bi nas — Ameriko — moral "common sense", da ne bomo zopet nase "rešili" Evropo — in svet — tako kot smo v nji. Ampak bojim se na podlagi mnogih mnenj, da se bo zopet tako zgodilo in da po tej vojni v Evropi zopet gledali na Ameriko da deželo — "suckerjev".

Yes, to bi bila moja politika, če bi jo je ločal za Ameriko. Za sestavo načrta bi skupaj, če ne "najboljših možganov", pa ljudi, ki gledajo kritično na ves krstični "kabudel" doma in po svetu in ki vedno mnenja (ne samo v tako zvanem času!), da je prava podlaga za evropski in totni mir pravična ureditev narodnega in narodnega gospodarstva.

Kar se tiče zbiranja prispevkov za žrtve v Jugoslaviji, je akcija vsaj med nekolicer mi je znano tudi med Hrvatmi do še na mrtvi točki.

Sigurno, da s to pomožno akcijo ne bo "rešili" starega kraja, to je, mu politični magati. Torej, če smo za reševanje starega kraja, bo potrebna drugačna, politična akcija, ki bi vršila slične naloge kot jih je vršila publikačno združenje v zadnji vojni. Ampak naletimo na kopicu vprašanj. Prvo šanje je, ali naj se zopet poglobimo v stvar in ga "rešujemo"? Drugo je vprašanje: ma; tretje je, v primeru, da bi se združenje kak program, koliko bi bili uspešni s njenjem na ameriško vlado, ki zopet igra vlogo v tej vojni in jo bo prej ko slej vsaklepanju ali diktiranju miru.

Kot je zadnjič poročala Anna Krasna, v New Yorku že ustanovljen odbor, ki si delo naloge, da reši primorske slovenske vatake kraje izpod fašistične Italije. V praželjivega poraza nacistične Nemčije bo skrahirala tudi Mussolinijeva Italija in bo donajrže pripravljene dati obnovljeni slaviji Primorje, ker bo lahko dokazati, ti kraji slovenski in hrvaški. Izjava je imel že pod staro Avstrijo italijanski čin.

Ampak Trst lahko postane oziroma bi biti svobodna luka vse centralnovzhodne pe. Valed svoje lege, kompozicije prebitve in gospodarskega pomena za vsa centrvzhodno Evropo bi Trst faktično ne sme dati nobeni državi, to je v primeru, da se pa državotvornostno objavi kot je bila vojno in kar je očitvidno namen angleške ameriške vlade, kot je razvidno iz Root Churchillovega pakta, ki je bil zadnje dni njen na visokem morju.

In prav ta pakt, lepo kot se sliši, je tisti dela človeka zelo skeptičnega z ozirom na šanje, ali naj zopet pričnemo "reševati" kraj v Ameriki. V tem paktu sta Roosevelt Churchill zopet ponovila Wilsonovo zmođe "samoodločevanja" narodov, ki za zopet pomeni obnovo blaznega gospodarstva in političnega nacionalizma ter militarizma zaslužnja narodov. Toda, kar Evropu treba, ni obnova predvojnih "suverennih" žavie, ki so bile v realnosti le sateliti močn

(Dajle na 3. strani.)

Pred dvajsetimi leti (Iz Prosvete, 19. avgusta 1921) Domače vesti. V Standardu, III. je avsko pobabil rojaka Johna Starca. Delavske vesti. Stavbni delavci v San ciscu so v generalni stavki. Inozemstvo. Jugoslovanski kralj Peter mri v starosti 78 let. Sovjetska Rusija. Hoover zahteva, da držre roke proč od ameriške pomožne Rusiji.

Novice starega kraja

Novice starega kraja

rabljajo tudi jadrna letala (s 3 do 4 ljudmi), ki jih vlečejo motorna letala, nad ciljem pa se jadrna letala odvežejo in se neslišno spuste na določeno mesto. Da bi padalci dosegli iznenadenje, se najpogosteje spuščajo ponoči, pred zoro ali v mraku. Padalci imajo naslednje naloge: da vrše špijonažo, propagando, teroristične akcije s sodelovanjem že prej vtihotapljenih oseb (trgovski potniki, krošnjari in podobno); da širijo lažniva poročila, nezadovoljstvo, sejejo paniko in organizirajo zapore med prebivalstvom; da rušijo važne objekte kakor mostove, železniške proge, postajna poslopja, skladišča in razne druge važne naprave (električno, telefonsko, telegrafsko, vodovodno in plinsko napeljavo); da zavzamejo in pripravijo pripravne prostore za spuščanje sovražnih transportnih letal, ki prenašajo večje oddelke vseh rodov vojske, posebno pa pešadijo.

Iz navedenega smo videli, da je delovanje padalcev lahko raznovrstno. Njihovo udejstvovanje pa bo vedno iznenadeno. Lahko se pokažejo že pred začetkom sovražnosti, v pripravnem in mobilnem stanju, najverjetneje pa šele pred samim začetkom vojnih operacij in v zvezi z njimi. Padalske akcije večjega obsega se navadno pripravijo z močnim bombardiranjem, da bi se tako uničila in nevtralizirala obramba.

Za padalce se izbirajo okretni in pripravnimi mladi borci, ki so opremljeni s posebno opremo, radijskimi postajami za zvezo, z aparati za umetno meglo in v gotovih primerih tudi s kolesi. Ker so lahko opremljeni in razpolagajo samo z omejeno količino municije in drugih potrebščin, niso sposobni voditi dolgotrajne borbe. Njihov uspeh je odvisen od iznenadenja, posebno pa od brzine in je zato treba protiakcije najhitreje in energično izvesti. Padalce je treba poloviti in razorožiti prej, nego jim je uspelo izvršiti svojo nalogo.

Dolžnosti in postopek prebivalstva

Ker je v sodobni vojni v borbi proti padalcem treba, da sodeluje ves narod, mora vsak posameznik s svojimi sposobnostmi in delom in čim več koristiti pri obrambi svoje domovine. Zato je dolžnost vsega prebivalstva, da pri uničevanju in obrambi pred neprijateljskimi padalci pomaga oblastvom in vojski. Mnogo bo koristil vsak, če bo takoj, ko je opazil spuščanje padalcev ali pristajanje neznanih letal, na najhitrejši način obvestil najbližjo vojaško ali civilna oblastva. Vsi dobri jugoslovanski državljani, ki ljubijo svojo rodno grudo, naj v borbi proti sovražniškemu padalcem in ostalim destruktivnim elementom, ki nam žele slabo in delajo za naše sovražnike, postopajo takole:

Takoj ko kdo opazi, da se spuščajo padalci ali da neznan letala pristajajo na tleh, ki niso urejena za letališče in kjer sploh ni naših čet, naj na najhitrejši način obvesti najbližjo vojaško ali civilna oblastva. Vsi dobri jugoslovanski državljani, ki ljubijo svojo rodno grudo, naj v borbi proti sovražniškemu padalcem in ostalim destruktivnim elementom, ki nam žele slabo in delajo za naše sovražnike, postopajo takole:

Francoski ujetniki se vračajo domov

Vichy, Francija, 18. avg.—Vlaki s francoskimi vojnimi ujetniki, katere je Hitler izpustil iz taborišč, prihajajo v zasedeno in nezasedeno Francijo v soglasju z dogovorom, ki ga je sklenila Petainova vlada z Nemčijo. Domneva se, da je 45.900 ujetnikov dobilo svobodo v zadnjih tednih.

Delavci v pralnicah izvojevali višje plače

Chicago, 18. avg.—Okrog 15.000 delavcev, uposlenih v čiščilih pralnicah, je izvojevalo zvišanje plače. Njih letni dohodki se bodo zvišali za tri milijone dolarjev. Unija pralniških delavcev (ADF) je naznanila podpis pogodbe, ki določa zvišanje plače, z organizacijo delodajalcev.

TRAFFIC TIPS AND QUIPS
O.K. ON THE HIGHWAY...
...K.O. ON THE HIGHWAY!
MORNING GREETING

Glasovi iz naselbin

(Nadaljevanje s 2. strani.)

rist blagajne, se je treba tudi udeležiti. Ampak o Gorškovi ni bilo ne duha ne sluha na pikniku. In če tako delajo glavni odborniki jednote, s tem dajejo le slab zglede ostalemu članstvu.

Strinjam se z br. Homcom, da bi se pošiljal assement v glavni urad jednote na eni nakaznici za oba oddelka. Br. Guna ga je menda napačno razumel, ker br. Homec ne misli radi "trubelna", ampak da se znižajo stroški.

Veseli me, da so odnesli ogromni "cake" v St. Louis s federacijskega piknika. Kdo ga je pa bolj zaslužil? Vas čast vam! Ko bi bilo tudi v drugih naselbinah tako zanimanje za piknik, bi br. Catkar in br. Bolka ne bila tako razočarana radi male udeležbe. Tudi ona dva sta se zaman ozirala po Gorškihovih.

Ker se prihodnja seja federacije vrši pri nas prvo nedeljo v novembru, bi me veselilo, da pridete vsi. Bomo že gledali, da ne boste pomrli gledu in žeje. "Zilkrfov", ki smo jih jedli v Gillespieju pri Rogelnovih, sicer ne obljubljamo.—Meni je še danes žal, da sem jih opazila, ko sem bila že gotova z juho, ker sicer bi bila pustila prostor le zanje. Mrs. Rogel je izvrstna kuharica.

Ker je ta teden v Springfieldu "state fair", imamo v mestu polno tujcev, ki obenem obiščejo tudi Lincolnov grob.

Kar se tiče ženske enakopravnosti in volitev glavnega odbora, po mojem mnenju ni več kot prav, ako se katera čuti sposobna, da kandidira v kak urad. In ako se izkaže, da opravlja posel pravilno, upam, da ne bodo moški nasprotovali samo zato, ker je ženskega spola. Prepriati se po listih in dajati klofute drug drugemu, ne bo prineslo koristi in tudi ne pridobilo novih članov. To dela slab zglede mladini, na katero je treba računati.

Seveda je ženstvo storilo mnogo za napredek naše jednote. Ako pa nismo upoštevane, smo precej tudi same krive. Sej se večinoma ne udeležujemo, zlasti ne pri moških ali "mešanih" društvih. Žena pravi: "Kar ti plačaj zame, kaj bi oba hodila na sejo" itd. Ali je potem čudno, da smo v zadnjih vrstah?

Toda o tem več drugič. Zdej moram hiteti, da postrežem mojim "loncomom" z večerjo, ki so prišli s suho robo na "fair" ali semenj. Nedelja bo prišla, pa ne bo denarja ne blaga!

Frances Petje.

Konvencija AJZ

Gilbert, Minn.—Ameriška jugoslovanska zveza bo imela 17. redno konvencijo dne 23.—24. avgusta v prijaznem Gilbertu. Zveza ima 15 klubov in pričakuje se, da bodo poslali svoje delegate v polnem številu na konvencijo. Obenem pa tudi pričakujemo veliko število Slovencev, Hrvatov in Srbov, kakor tudi druge slovanske narodnosti, da nas bodo posetili na ta dva dneva. Saj Gilbert je v sredini železnega okrožja (Iron Range), torej ne bo mogoče reči, da je predaleč. Seveda, kar se tiče bratov iz St. Paula in Minneapolisa, je malo drugače, vendar upamo, da se bodo tudi oni udeležili te konvencije v polnem številu. Malo žrtvovanja pa dobre volje pa bo mo.

Ameriška jugoslovanska zveza je bila ustanovljena leta 1925, in to za dobrobit slovanskega naroda v splošnem, bodisi v ekonomskem ali političnem delu med nami samimi in zato je vredno, da jo podpiramo in da smo nje člani. Ako bi Slovani celega sveta to upoštevali in držali skupaj, bi ne bilo teh groznih moritev danes v Evropi. Ker smo pa vedno bili in smo še danes razdeljeni v razne narodne grupe, zato trpimo in bomo trpeli, dokler se ne združimo.

Konvencija se prične popoldne v soboto, 23. avgusta. To je sprejemanje delegatov in drugih, ki bodo prišli. Zvečer ob 8. uri bodo pa razne predstave na odru v High School avditoriju. V nedeljo ob 9. uri popoldne se prične reševanje pravil, smernic itd. Ob 4. uri popoldne pa velika parada po mestu Gilbertu. Parade se bodo udeležila vsa gilbertska društva in morebiti še društva iz bližnjih mest. Povabili smo 30 godb, in vsak

klub in vsako mesto bo imelo svoje flote v paradi. Zvečer ob 8:30 bo prav okusna večerja (banquet) in preprični ste lahko že v naprej, da se bodo mize kar šibile pod poticami in drugimi jedili. Za krono vsega tega smo pa povabili sodnika Franka Lausheta iz Clevelanda in gospoda Beneša, predsednika Češke, ki se sedaj nahaja v Združenih državah. Seveda, sedaj še nismo gotovi, da jih bomo dobili, vendar upanje imamo, da jih dobimo.

Zatorej bratje in sestre Slovani, pridite vsi v Gilbert 23. in 24. avgusta, da proslavimo ta naš slovanski praznik in polnem številu. Vsaj 20 tisoč bi nas moglo biti.

Na svidenje v Gilbertu 23. in 24. avgusta. Vas vabi Odbor.

Tedenski žarkomet

(Nadaljevanje s 2. strani.)

imperialističnih držav in ki so rodile razmere, v katerih se je razvil fašizem in polifašizem in ki so končno porodile novo vojno.

Kar Evropa potrebuje, je resničen "new deal", skupno federalno državo, ki bi razvijala enotno gospodarstvo, imela le eno razmeroma majhno armado, ker bi velike ne potrebovala, namesto 27 armad in armadic, ki ljudstvu le sesajo kri in ga tirajo v vojno. Ampak Anglija očitno ne mara nič slišati o kakšnem resničenem "new dealu"; o položiti temelja za reorganizacijo evropske blaznice na principih demokratične federativne republike. Sploh so proti temu tudi druge imperialistične vlade, ker vedo, da bi se v tem primeru morale odpovedati svojim kolonialnim, ki bi prišle bodisi pod upravo evropske federacije ali svoje evropske kolonialne vlade, v kateri bi bile zastopane vse države, ki so več ali manj odvisne od kolonialnih surovih.

Z drugo besedo: nam v Ameriki bi se le tedaj izplačalo zopetno "reševanje" starega kraja, če bi se mogle naše podpordne organizacije, ki edine lahko govorijo v imenu vseh ali pretežne večine ameriških Slovencev ali Jugoslovancev, zediniti na program, ki vsaj v principu in lahko tudi v obrisu določa formiranje evropske federacije ali Združenih držav Evrope. Siguren sem, da bi bilo primeroma lahko pridobiti članstvo naših podpornih organizacij — yes, tudi katoliških — za to idejo. Vprašanje je, če je mogoče pridobiti tudi glavne odbore slovanskih in sploh jugoslovanskih podpornih organizacij za to idejo in stvoriti skupen odbor, ki bi jo zanesel pred ameriško vlado in jo zagovarjal v Beli hiši — če bi imel prikljo.

Ako se ne moremo okleniti te ideje in zainteresirati vanjo tudi ameriške kroge, predvsem pa ameriško vlado, tedaj je bolje, da se ne ukvarjamo z "reševanjem" starega kraja, ker bi s tem le trutili čas in denar, končno pa doživeli novo razočaranje.

Kar se Jugoslavije same tiče, bo v slučaju njene obnove, ki je mogoča le po porazu Hitlerjevih kohort, še težje ustvariti enotno državo kot je bilo po zadnji vojni. Mržnja med Srbi in Hrvati bo najbrže še večja in lahko tudi spremljana z maščevalnostjo do Hrvatov. Če bo obnovljena Jugoslavija, se bo "troimeni narod" še bolj pisano gledal kot se je v zadnjih 23 letih in država bo še bolj kaotična in prej kot slej tudi diktatorska. V evropski federativni republiki bi pa vsak narod tvoril svojo državo, v kateri bi se lahko nemoteno razvijal kulturno, politično in gospodarsko pa sodeloval z ostalimi, v federaciji povezanimi enakopravnimi državami. Yes, rešitev jugoslovanskih narodov, kot tudi drugih, ni v kakšnem iluzijskem "samoodločevanju" narodov, marveč v ustvaritvi skupne evropske suverene države.

Najlepši spomin

— Prijatelj, prav zdi se mi, da si pozabil, da sem ti zadnjič posodil 10 dolarjev.

— Kaj še, nasprotno, to je moj najlepši spomin.

Zahteva argentinskih delavcev

Dežela naj se pridruži fronti proti osišču

Buenos Aires, Argentina, 18. avg.—Voditelji argentinskih delavcev zahtevajo, naj se republika takoj pridruži britsko-rusko-ameriški fronti proti osišču. Ta zahteva je bila podprta z navdušenim odobravanjem na masnem delavskem shodu, ki se je vršil v mestnem parku.

Množica okrog 40.000 delavcev je držala svoje prste v zrak v obliki črke "V", ki predstavlja zmago, in pritrdjevala Franciscu Perezu Leiru, svojemu voditelju in bivšemu poslancu, ki je v svojem govoru zahteval, da se Argentina takoj pridruži protiosiščni fronti.

"Daleč stran so politični voditelji naše dežele od problemov angleškega premierja Churchilla, predsednika Roosevelta in Stalina," je dejal Leiro. "Ali ne bi bilo bolje, ako gledamo na te probleme skupno, dokler je še čas?"

Policija je zastražila nemške in italijanske trgovine in urade, ko so se pričele delavske demonstracije na ulicah glavnega mesta. Delavci so se izrekli za podporanje demokratičnih načel in boj proti totalitarcem.

Nekaj o demokraciji

Ko sem v mlajših letih stikal za knjigami, mi je prišel v roke zvezek, v katerem je bila opisana starogrška zgodovina. Pa se mi je tako priljubila, da sem potem vedno rad segal po zgodovinskih spisih. Kar me je v grški zgodovini najbolj mikalo, je bila grška ustava, državni ustroj in predvsem demokracija. Greje. Ta se mi je zdela tako popolna, da sem kar zavidal ljudi, ki so živeli pred dvatisoč štiri sto leti ali prej, kje v Atenah ali Tebah, ter, če so bili svobodni državljani, hodili na "ljudske zbornice", kjer so razpravljali o vseh važnih državnih zadevah.

Politični ustroj grških držav je bil kar enostaven. Vsako večje mesto je bilo središče te ali one države, ki navadno ni imela jasno določenih meja. Meščani in okoličani so mirno sprejemali ter izvrševali ukrepe "ljudskega zbora". Tako je živelo več držav, ki so bile med seboj v zvezi, katere vodstvo so imele enkrat Tebe drugič Atene ali Korint, radi česar je prišlo večkrat tudi do spora. Čeprav so imeli tedanji Grki vse pogoje za ustanovitev velike države, niso prišli do tega, da bi jo ustanovili, ker kot svobodni in demokratični ljudje niso imeli stalnega vojaštva — razen v Sparti, kjer so se moški že od sedmega leta dalje vežbali za vojsko, v katero so bili obvezani iti do šestdesetega leta; v Sparti je torej že bil nekak fašizem. Ustanovili so pa Grki veliko trgovskih kolonij ob vsem Sredozemskem morju in v obrambi narodne svobode in domovine so se izkazali bolj kakor noben narod v zgodovini. Pripomniti treba, da so tedanji Grki poznali tudi tiranijo, avtokracijo, oligarhijo, aristokracijo, ohlokraucijo; preizkusili so torej v malem vse vrste vladavine, a najbolj so se vneli za demokracijo in jo malodane vsi tedanji pisatelji ter zgodovinarji omenjajo kot vzor vladavine. Grška demokracija je prenehala z grško samostojnostjo, katero so uničili Aleksander Veliki in pozneje Rimljani.

Ko je pred stoletimi leti zmagala francoska revolucija in proglasila "enakost", "bratstvo" in "svobodo", je uvedla demokratično vladavino, posneto po starogrških in rimskih vzorcih. Ni obstala. Uničila sta jo oligarhija nekaterih revolucionarcev in Napoleonova avtokracija. A Francozi so jo znova vzpostavili, ko je bila parkrat zatrta. Iz Francije se je polagama razširila tudi po drugih državah evropske celine.

Pred svetovno vojno, ko sem čital o grški zgodovini, je pomenila beseda demokracija nekaj drugega kakor danes. Če so slišale stare pobožne žene na vasi govoriti o demokraciji, so se kar prekrizale, ker ta beseda je

pomenila med njimi samega Antikrista. A zavedni delavci in sploh zavedni ljudje so videli v demokraciji izboljšanje svojega socialnega položaja in soodločevanja ter kontrolo v vladnih poslih. Javno, da demokracija, kakršno so imeli na Grškem, kjer so se državljani takorekoč poznali ter se lahko sestajali v svojem glavnem mestu in si izmenjali svoje misli, v današnjih državah ni mogoča. Zato so v sedanjih državah vpeljali parlamente, kjer naj bi poslanci zastopali misli svojih volivcev. Težke borbe so se bile za parlamentarizem. Delavstvo in razumnarstvo je moralo mnogokrat nastopiti tudi na ulicah, da je izsililo svoje pravice od avtokracije. Tudi ko je bil že uveden parlamentarizem, se je bilo treba boriti dalje za razširjenje in izboljšanje demokratičnega reda.

Uspehi teh borb so bili v vsakem pogledu ogromni. Evropsko prebivalstvo se je tekom stoletja potrojilo, gospodarsko, kulturno, socialno in tudi moralno stanje prebivalstva se je začelo hitro boljati. Splošna znanost se je dvignila kakor nikoli v zgodovini, nekateri narodi so takorekoč kar tekmovali v znanosti. A najbolj vidni uspehi so bili v tehniki, kjer so kar revolucionirali gospodarstvo. S proglasitvijo osebne svobode je Evropa tekom enega stoletja napravila večji razvoj, kakor preje v dveh tisočletjih, a kjer je bila osebna svoboda omejena, tam tudi razvoj ni bil velik (predvojna Rusija). Zato so tudi po drugih delih sveta posnemali Evropo.

Pripomniti treba še da so bili fevdalna aristokracija (stara plemstvo) in visoki cerkveni krogi vedno proti vsaki demokraciji in čudno je, da so sedaj našli zaveznike tam, kjer so se jih najmanj nadejali — med o-nim delavstvom, ki vidi v "delavski diktaturi" svoj ideal.

V Rusiji, kjer ni bilo nikoli demokracije in je bila država vsled nezadostne industrije vedno odvisna od drugih držav, je bila potrebna temeljita sprememba. Te nedostatke je skušala popraviti revolucionarna vlada, ki je uvedla mnogo res temeljitih reform. Nič čudnega če so začeli delavski krogi tudi po drugih državah misliti na takšno vlado. Temu nasproti pa sta se postavili fašistična in nacistična diktatura, ki sta enako ruski "delavski" odpravili demokracijo in omejili osebno svobodo ter vpeljali "parlament"; kjer so "poslanci" (kdo jih je poslal?) samo za poskanje, kadar govori duče ali fuehrer.

Te diktature imajo enake nedostatke kakor vse v zgodovini, ki jih je bilo že dosti. Pri vseh diktaturah je bilo mnogo klečeplastva in hinavščine, ker ljudje ne smejo povedati svojih misli, in vedno je moralo biti mnogo policije, špičelstva, orožništva in vojaštva, ki je skrbelo za "red". Tudi je v vseh diktaturah bilo izvršeno stahotivo mnogo smrtnih obsodb, kar je pač najbolj viden znak moralnega propadanja.

Brez dvoma je v današnji demokraciji mnogo nedostatkov. Predvsem pri veleindustriji in velebankah bi se morale uvesti velike reforme. In še mnogo drugih vprašanj čaka rešitve. A če jih ne bo znala rešiti prava in bolj popolna demokracija, jih tudi diktatorji ne bodo rešili splošnemu ljudskemu blagostanju v korist.

Demokratični državniki se zavedajo teh nedostatkov in so prav v zadnjih tednih veliko govorili o njih in o potrebi, da se po vojni marsikaj preuredi posebno v socialnem pogledu. Podlaga za tako preureditev pa mora biti enakopravnost, kakor jo demokracija zahteva tako za posameznike kakor za narode, in ne podrejevanje posameznikov nacističnemu "nadžlovekcu" in celih narodov nemškemu "nadnarodu", kakor bi hoteli Nemci.

Demokracija ima svoje nedostatke, svoje križe in težave, o tem ni dvoma. Prav tako je pa tudi gotovo, da je svoboda v najslabši demokraciji še zmerom več vredna nego najbolj sijajno organizirano suženjstvo v totalitarnih državah.

I. P.

Kdo delegat na konvenciji unije Mine Mill & Smelter Workers (CIO) v Joplinu, Mo.

ZELENI GRADOVI

Ljubezenski roman iz južnoameriških divjin

Spisal W. H. HUDSON

Prevedel IVAN JONTEZ

(Se nadaljuje.)

Zdaj so se jeziki razmaja, kajti alkohol, čeprav ga ta pijača vsebuje zelo malo, je začel vplivati na možgane.

Navsezadnje sem jedva še mogel stati na nogah. Toda tudi utrjenega starega divjaka je začelo vrteti.

S stopnjevačo pijanostjo je naraščala tudi Runijeva ljubeznivost. Tako mi je poklonil vzigalno škatico iz konice krokodilovega repa.

Nazadnje, ko sva izpraznila še nekatero nadaljno šalico in je bil prinešen že četrti vrč, mi je odprl svoje arce ter mi začel odkrivati svoje temne in nevarne skrivnosti.

Ko se je tako srdil nad svojim starim sovražnikom, je Runi postal čisto divj, se besno tolkel s pestmi po prsih in škrtal z zobmi, da strah.

"Naj le pride! Managa naj le poskusi priti!" sem se začel drti še jaz ter se opotekel za Runijem skozi vrata.

"Tedad naj tale krogla zadene Manago, sedečega sredi njegove družine pri ognjišču, ga podere na tla in z njegovo krvjo pordeči pod."

S temi besedami sem sprožil. Ženske in otroci v koči so groze zakričali, dočim me je Runi v navalu občudovanja in navdušenja divje objel.

Ta divjaški izbruh smo zalili z nadaljnimi šalicami kaserije. Nazadnje, ko je bila moja mera prepolna, sem se opotekel proti mojemu ležišču.

DRUGO POGlavJE

Sreča, da je pripravljane kaserije zelo zamudno in dokaj naporno opravilo. Ženske, ki pijačo pripravljajo, morajo najprej prežvečiti kruh iz kasave, nakar prežvečeno grmo z vodo izperejo iz ust v korito, kjer zavre.

Ko sem tako postal član divjaške družine za ceno nekaj neprijetnih občutkov in vsčipev gnusa nad samim seboj, sem sklenil, da se bom vdal njihovemu lagodnemu načinu življenja.

V družini sta bila poleg Runija še dva starejša moška, menda njegova bratranca, oba oženjena in z odraslimi otroci.

Veseli sem se tega dne, kakor se veseli skrbna mati svojega ljubljene sina. Mislim, da govorim vam vsem iz prijateljskega srca.

Na to velikansko navdušenje — saj vino ima Rebula res dobro — kozarci zvone, požrtvovalno grla zakrožijo "Kol'kor kapljic".

(Dalje prihodnjič.)

Eden od štirih stolpov pri Jesu Grand Coulee ob reki Columbijli.

"Slavna družba! Velepomemben dan biva nočoj v naši sredini! — Redke so tiste rože, ki cveto v krutem zimskem času pod ledeno odejo, tembolj nas mora razveseliti tista, ki s svojim jeklenim značajem premeta vse temne ovire in se povzpne do sinjega solca.

Seveda je treba odgovarjati. V ta namen sem si že pred leti preskrbel primeren govor, in ker je dovolj ugajal, ga vsako leto kar ponavljam; kaj bi — saj drugi govorniki tudi vedno isto mlatijo!

"Dokaj slavna gospoda! Skorej nisem vredni tolike slave za tako skromno zaslug, kakršna je moj god. Res je sicer, da imajo krstna imena tudi svoj pomen za življenje.

Na to velikansko navdušenje — saj vino ima Rebula res dobro — kozarci zvone, požrtvovalno grla zakrožijo "Kol'kor kapljic". Rebula mi cmokne poljub na lice, njegova nahodna milostno potegne vlažnost skozi nos, kar napravlja v srce segajoč vtisk globoke ganjenosti, skrat-

jateljju Pečatu se zaleti kos klobase. Anton Rebuka se joka zadovoljnosti in me potem v znak priznanja včipne v stegno.) S tega stališča moj god gotovo ni vreden vseh onih razglednic, pisma, torte, šopka, govora in ponavljajočih se tako obsežnega poljuba!

Ta govor ni slab, zlasti poznata razmera. Tudi sliši, nego se čita. Pogovora, ki se prav tako nad vse rada izvedela, imam. Pravil jima bema.

Razen prve napitnice ljenja jih govori poleg še štiri do šest drugih in v spomin vsemu sorodstvu slavljencevemu stega kolena: vse ima za ne, nobenega ne pozna mojih štirih vpokojenih aktivnih nevest in prezstoji pa star, nem dogovora omizje zavezano poslušava dva govora, nadaljnji kdor sam hoče. Tako se tira dobra volja in šele štirih je godu konec.

Godovi povzročajo Rebuli neverjetno velikost. Sam mi je tožil, da ga že guje več in da odloži za dat za občinski svet in še ško mesto za Haderlapovnik. Le hišni posestnik in rodbinski oče zasledja ne. Bog mu daj zdravje.

Izključeno — Ali bi mogel videti grafijo neveste, ki ima dote? — Izključeno. Čim dota 100,000, se fotografije neveste sploh ne pokrže.

IŠČEM GOSPODI Slovenko, staro od 35 do 45 mo dva odrasla v družini, urejen dom. Plača po 5. Plašite na: John Ogrizek, Wurtemberg Heights, Ellw Pa.

TISKARNA S.N.P. v tiskarsko obrt spadajoča delo. Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnik, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, angleškem jeziku in drugih.

Anton Rebula in godovi

Dandanes ima res že skoraj vsak sleherni človek svoj god; zato nimajo godovi, če se stvar bolj natanko premisli, pravzaprav nobene posebne važnosti več in — mojo častno besedo! — jaz samodsebe ne bi svojeje gati niti povohal ne! Ako navzlic temu praznujem vsako leto svoj god in sicer — to moram priznati — tako svečano, kakor se ni-ko nikdar poprej praznovali godovi v naši rodbini, tudi ne v najsijsajnejši njeni dobi, namreč tačas, ko je bil moj praded Martin cerkveni ključar in upravičen, nositi nebo pri procesijah, nisem jaz kriv temu, ampak zgolj moj izvrstni prijatelj Anton Rebula, hišni posestnik, mestni oče in član za Haderlapov spomenik v beli Ljubljani — Bog mu daj zdravje!

iz najčistejšega, plemenitega, idealnega navdušenja za godove samebesbi! Poznam moža od podplat do pleše in jamčim zanj: stvar mu gre res od srca! Moje ime je Franc in moj god je tretjega decembra. Tačas ni Antona Rebule že skozi ves teden poprej, kadar me sreča, nič drugega, nego samo šegavo mežikanje in skrivnostno kremžanje, prav tako, kadar se mežikamo in kremžimo prijateljju, ki je postal izmenaden oče dvojčkov, dasi nima patenta niti za enega.

WORTHWHILE BOOKS. By LOUIS ADAMIC: My America \$3.75, The Native's Return 2.75, From Many Lands 3.50, Cradle of Life 2.50, Grandsons 2.50, Yerney's Justice .50. By UPTON SINCLAIR: World's End 3.00, Between Two Worlds 3.00, American Outpost 2.00, Brass Check 1.00, Cry for Justice 1.50, Goslings 1.50, Jungle 1.50, Jimmie Higgins 1.50, King Coal 1.25, Hundred Percent 1.00, Money Changers 1.25, Mammothart 2.00, Mountain City 2.00, Oil 2.00, Profits of Religion .50, The Wet Parade .75, They Call Me Carpenter .75. OTHER BOOKS: ABC of Parliamentary Law .25, America's Way Out (Norman Thomas) 2.00, Debts (David Karsner) .75, English-Slovene Reader (Dr. F. J. Kern) 2.00, Karl Marx (W. Liebknecht) .60, Manual for Socialist Speakers .25, Workers in American History (James Oneal) .25, Trinity of Plunder (August Claessens) .25, Evolution of Property .60, Ancient Society (Lewis H. Morgan) 1.15. ORDER FROM: PROLETAREC, 2301 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILL.

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA. Po sklopu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta prišlejo eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni ali njeni. Cena listu Prosveta je: Za Evrope je \$9.00. Za Evrope in Kanado \$8.00. Za Ciceru in Chicago je 1 tednik in 4.90, 2 tednika in 3.90, 3 tednike in 2.90, 4 tednike in 1.20, 5 tednikov in .50. Ispolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarnic Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaše listilo.